

ЗАПОВЕД

№ РД-12-161/ 08.10.2019 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 175 от същия нормативен документ, чл.31, ал. 1, т. 6 и т. 24 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, във връзка с чл. 188, ал. 1, т. - от Правилника за дейността на училището и решение на педагогическия/обществения съвет (протокол № 2 / 08.10.2019 г.)

УТВЪРЖДАВАМ: ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ в Средно училище "Христо Ботев"

приложен към настоящата заповед.

Етичните правила, включени в етичния кодекс, са съгласувани и приети от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление, при спазване на реда, определен в Правилника за дейността на училището. Спазват се от всички участници в училищната общност.

Етичният кодекс на училищната общност да бъде публикуван на интернет страницата на училището в срок до 11.10.2019 г. от Веселина Красимилова Адамова на длъжност Ръководител на направление "Информационни и комуникационни технологии" .

Хартиен носител на Етичния кодекс на училищната общност да се съхранява в класьор „Училищни документи“ (разпоредбата е примерна) в Стая № 215. от Диана Томова Гоцова на длъжност Заместник-директор, учебна дейност .

Настоящата заповед да се доведе до знанието на работещите в училището срещу подпис за сведение и изпълнение.

Контролът по изпълнението на заповедта възлагам на Диана Томова Гоцова на длъжност Заместник-директор, учебна дейност .

Приложение: Етичен кодекс на училищната общност в Средно училище "Христо Ботев".

Директор:

Виктор Петков Кръстев

(подпис и печат на училището)

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
Средно училище „ХРИСТО БОТЕВ“ град Враца

1822 2019

1907

Враца 3000

ул. "Ген. Леонов" № 37

Канцелария: (092) 62 21 75

Директор: (092) 62 35 49, (0879) 003 190

www.hristobotev.org

e-mail: hrbotev@mail.bg

ЗАПОВЕД

№ РД-12-178/09.10.2019 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 258, ал. 1 от същия нормативен документ, чл. 31, ал. 1, т. 2 и т. 15 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, във връзка с чл. 188, ал. 1, т. 1 от Правилника за дейността на училището

ОПРЕДЕЛЯМ

Етична комисия в състав:

Татяна Ангелова – ЗДУД

Диана Гоцова – ЗДУД

Силвия Маринова – ЗДАСИД

Нели Христова – Главен учител

Мая Антова – Главен учител

Връбка Антонова – Главен учител

Гергана Вълчева – Педагогически съветник

Теменужка Николова – Педагогически съветник

Маргарита Бочева – Предател на синдикална организация към КТ „Подкрепа“

Марияна Досова – Родител, Председател на Училищното настоятелство

Видка Стоянова – Родител

Етичната комисия се сформира и работи в срок от три години

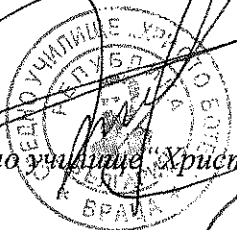
Комисията по етика да се запознае със задълженията си разписани в Етичния кодекс и ги изпълнява стриктно и в срок.

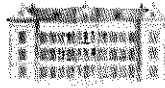
Настоящата заповед да се сведе до знанието на горепосочените лица за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта ще осъществя лично.

Виктор Кръстев

Директор на Средно училище „Христо Ботев“ - Враца

1822 2019
1907

Враца 3000

Канцелария: (092) 62 21 75

www.hristobotev.org

ул. "Ген. Леонов" № 37

Директор: (092) 62 35 49, (0888) 720 810

e-mail: hrbotev@mail.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Етичният кодекс на училищната общност е приет от Педагогическия съвет на проведено заседание на 08.10.2019г. с протокол № 2 и е утвърден със Заповед на директора с № РД-12-

17.10.2019г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Глава 1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава 2. УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Раздел 1. УЧЕНИЦИ
- Раздел 2. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ
- Раздел 3. РОДИТЕЛИ

Глава 3. ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

- Раздел 1. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ
- Раздел 2. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Глава 4. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Раздел 1. ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ
- Раздел 2. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА
- Раздел 3. ПРОЦЕДУРА ЗА РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящият Етичен кодекс е създаден основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, утвърждава принципите и ценностите и задава правилата за взаимодействие и общуване, споделяни от училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца.

Глава 1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Членове на училищната общност са всички участници в образователния процес – ученици, учители, учители на групи, директорът, заместник-директорите, другите педагогически специалисти, родителите, както и непедagogическият персонал в училището.

Чл.2. Всички членове на училищната общност имат правото да работят и учат в училище, в което безопасността и сигурността им са най-важни.

Чл.3. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и окуражаваща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл.4. Основна *цел* на настоящия Етичен кодекс е да утвърди ценностите и принципите, които да обединят общността на едно демократично училище. Неговото *предназначение* е да формира култура на общуване, споделяна от всички членове на училищната общност.

Чл.5. Участниците в училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца приемат и се стремят към следните общи ценности:

1. Толерантност и разбиране
2. Доверие и съпричастност
3. Уважение и грижа
4. Отговорност и лоялност
5. Вежливост и коректност
6. Честност и справедливост

Чл.6. В своите дейности и взаимоотношения участниците в училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца се ръководят от следните общи принципи:

1. Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана.
2. Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите.
3. Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите.
4. Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на общите ценности на общността.
5. Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Глава 2. УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1. УЧЕНИЦИ

Чл.7. Училищната общност на СУ „Христо Ботев“ - Враца споделя и работи за налагане на убеждението, че:

1. Образованието е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на ученика.
3. Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.
4. На всеки ученик е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религията при спазване на законите на Република България;
  - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.
5. Всеки ученик има правото на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, упражнявани върху него форми на физическо, психическо или друг вид насилие или други форми на въздействие.
6. Всеки ученик има правото на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
7. Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
8. Всеки ученик има право интересите му да се защитават по най- добър начин във всички случаи.
9. Всеки ученик, попаднал в риск, има правото на специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.8. От учениците в СУ „Христо Ботев“ - Враца се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

1. Да проявяват себеуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
2. Да познават и спазват приетите правила и реда в училище
3. Да не пречат на останалите при упражняването на техните права и задължения.
4. Да не използват груб език, обидни думи и да не злепоставят другите членове на училищната общност.
5. Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
6. Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
7. Да приемат за първостепенно свое задължение в училище своето обучение.
8. Да не провокират конфликти с останалите членове на училищната общност и да се стремят да ги предотвратяват съобразно разписаните правила в училище.

9. Да се стремят към високи постижения, без да се отнасят с пренебрежение, омаловажавайки постиженията на другите.
10. Да се отнасят внимателно и с грижовност към по-малките ученици.
11. Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.
12. Да посещават училище в приличен и чист външен вид, без да преекспонират материално благополучие пред останалите ученици.
13. Да пазят училищното имущество, което е публична собственост, така, както пазят личните си вещи.
14. Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

Чл.9. Учениците са активни членове на училищната общност. Своята съпричастност към изготвянето на Етичния кодекс на общността те изразяват, като изготвят самостоятелно етични правила на паралелката, наречени „Харта за етично поведение“ на учениците от всеки клас на СУ „Христо Ботев“ - Враца.

1. „Хартата за етично поведение на учениците от всеки клас на СУ „Христо Ботев“ - Враца се съставя от самите ученици.
2. В един от първите за учебната година часове на класа учениците от всички паралелки, подкрепяни от своите класни ръководители, обсъждат ролята и значението на Етичния кодекс на училищната общност на СУ „Христо Ботев“ - Враца и своята съпричастност към него.
3. В същия час учениците от всяка паралелка определят и записват етичните правила, които според тях са най-важни за добрите взаимоотношения в училище, и ги предоставят на ученическия съвет под формата на предложения за съставяне на обща „Харта за етично поведение на учениците от всеки клас на СУ „Христо Ботев“ - Враца.
4. Ученическият съвет на свое заседание с представители на всички паралелки обсъжда предложенията, обобщава ги и съставя обща „Харта за етично поведение“ на учениците от всеки клас, която приема от името на всички ученици на същото заседание.
5. Ученическият съвет избира и възлага на ученици с изявени художествени способности да оформят визуално „Хартата“, след което я представя на директора, за да бъде размножена и поставена във всяка класна стая.

Чл.10. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители, като ги заснемат, записват и разпространяват записите чрез различни медии или технически средства без тяхно знание и съгласие.

Чл.11. Учениците, като част от училищната общност, приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в интернет и етично използване на социалните мрежи:

1. Да не заснемат и публикуват фотографии и видеоклипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
2. Да не публикуват в интернет пространството снимки, клипове или колажи, които уронват достойнството на други хора, както на деца, така и на възрастни.
3. Да не публикуват в интернет пространството информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.
4. Да не използват при общуването си в интернет пространството груби и обидни думи и особено заплахи към други хора - както към деца, така и към възрастни.
5. Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове с неизвестно съдържание, които нямат връзка с учебния процес, без знанието и разрешението на родителите или учителите.
6. Да не отговарят на запитвания на непознати лица в интернет, да не създават контакти с тях, да не се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учителите за всеки подобен случай.
7. Да не публикуват и да не споделят в интернет пространството каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, ЕГН, адрес, телефонен номер, години, училище и др./
8. Да не публикуват свои снимки в интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.
9. Да не отварят или отговарят на имейл от непознат адрес и задължително да информират родителите си за получаването на такъв имейл.
10. Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл.12. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците могат да подават устни и писмени сигнали до класния ръководител, училищния психолог, заместник-директорите и директора, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица са длъжни в седемдневен срок да извършат проучване по случая и при установяване на действително нарушение да проведат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл.13. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители, могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на СУ „Христо Ботев“ - Враца, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Комисията по етика, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая, както е посочено в Глава 4.

Раздел 2. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.14. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към учениците:**

1. Да основават практиката си на съвременните научни познания за развитието на индивидуалните способности на всеки ученик.
2. Да повишават своята професионална квалификация, с което да увеличават възможностите за предоставяне на модерно и качествено образование на своите ученици.
3. Да създават безопасна и здравословна учебна среда, която да стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.
4. Да подкрепят правото на ученика за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
5. Да изслушват учениците и да се отзовават на молбите им за помощ и съдействие както по отношение на учебния процес, така и по отношение на проблеми в общуването с другите участници в училищната общност.
6. Да не провеждат уроци срещу заплащане от името и за сметка на учениците, на които преподават в училище.
7. Да не задължават под никаква форма учениците да участват в мероприятия и дейности, от които учителите имат материална изгода.
8. Да осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование.
9. Да не дискриминират учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на социалния статус, поведението или убежденията на родителите им.
10. Да познават и изпълняват задълженията си съгласно Закона за закрила на детето, както и съгласно училищния Механизъм за противодействие на тормоза и насилието сред учениците.

Чл.15. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към семейството:**

1. Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.
2. Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца.
3. Да информират своевременно семейството за всички решения, свързани с детето им, и при необходимост го включват във вземането на такива решения.
4. Да общуват със семейството в дух на сътрудничество и взаимно уважение.
5. Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.

6. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

Чл.16. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към колегите си:**

1. Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
2. Да уважават мнението на колегите си и да се съобразяват с правото им на личен живот.
3. Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между педагогически специалисти в присъствието на ученици, родители или други външни лица.
4. Да не проявяват под никаква форма – вербална или чрез жест и действие - сексуален тормоз спрямо свои колеги.
5. Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
6. Да дават с етичното си поведение личен пример на учениците, а ръководителите - на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност.
7. Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
8. Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл.17. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към обществото:**

1. Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.
2. Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата и се противопоставят на тези, които го нарушават.
3. Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл.18. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, педагогическите специалисти могат да се обърнат към Комисията по етика на СУ „Христо Ботев“ - Враца при спазване на съответния ред, определен в Глава 4.

Раздел 3. РОДИТЕЛИ

Чл. 19. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл.20. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

Чл.21. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права. Фаворизирането на собственото дете в ущърб на останалите в учебно-възпитателния процес не може да бъде толерирано от общността.

Чл.22. Родителите като част от училищната общност се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

Чл.23. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствието на негов родител. Саморазправата е абсолютно недопустима!

Чл.24. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл.25. Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.

Чл.26. Родителите не злоупотавят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.

Чл.27. Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

Чл.28. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в глобалната мрежа, как да я оценяват критически, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

Чл.29. За нарушение на правата си спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, родителите могат да се обърнат към Комисията по етика на СУ „Христо Ботев“ - Враца при спазване на съответния ред, определен в Глава 4.

Глава 3. ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Раздел 1. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.30. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот педагогическите специалисти и непедagogическият персонал следват поведение, което не уронва престижа на училището, като:

1. Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
2. Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и самоконтрол.
3. Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.
4. Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите.
5. Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.
6. Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиалните отношения.
7. Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.31. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

Чл.32. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Раздел 2. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.33. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.34. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал следва да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, а също и да пазят доброто име на училището.

Чл.35. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал са длъжни да спазват вътрешните правила, приети в училището, изпълнявайки трудовите си задължения.

Чл.36. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл.37. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл.38. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те също не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.39. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

Чл.40. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

Чл.41. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал, в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.42. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

Чл.43. Членовете на училищната общност не бива да допускат участие в конфликт на интереси и трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до такъв.

1. Конфликт на интереси възниква, когато член на училищната общност има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.
2. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
3. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Глава 4. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1. ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл.44. В СУ „Христо Ботев“ - Враца се определя механизъм за докладване, проверка, установяване на нарушения и предприемане на мерки по действието на Етичния кодекс на училищната общност с цел да се гарантира спазването на неговите норми. Основните принципи за работа на този механизъм са законност, обективност, безпристрастност и демократичност.

Чл.45. Нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да се установяват по писмени сигнали, постъпили от членовете на училищната общност или от граждани при взаимоотношенията им с СУ „Христо Ботев“ - Враца .

1. Устни сигнали могат да подават само учениците съгласно разпоредбата на чл.12 от настоящия кодекс.
2. Писмените сигнали се внасят в деловодството на училището и се регистрират в регистър на жалби, сигнали, молби и предложения.
3. Сигнали за извършени от директора нарушения се подават само в писмен вид и се внасят в РУО – Враца.

Чл.49. Всеки внесен в деловодството на училището сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от лица, работещи в СУ „Христо Ботев“ - Враца, се предава от служителя в деловодството на:

1. Директора или председателя на Комисията по етика, в зависимост от това до кого е адресиран сигналът, не по-късно от края на следващия работен ден.
2. Ако някое от посочените в предходната алинея отговорни лица отсъства, сигналът се получава съответно от негов заместник или друг член на Комисията по етика.

3. В случай че полученият сигнал е адресиран до директора на училището, той изпраща копие до комисията по етика за даване на становище съгласно нейните правомощия.
4. При разглеждане на сигнала Комисията по етика следва процедурата за действие, определена в Раздел 3. от тази глава.

Чл.49. По всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в училище, след произнасяне на становище от Комисията по етика и в зависимост от степента на нарушението директорът взема решение дали да се прилагат мерки по реда на Кодекса на труда – като работодател по силата на трудовите правоотношения.

1. Когато директорът вземе решение за прилагане на мерки по реда на Кодекса на труда и Колективния трудов договор в институцията за направеното нарушение на Етичния кодекс на училищната общност, той издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на нарушителя.
2. Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

Раздел 2 КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.50. Директорът на СУ „Христо Ботев“ - Враца осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаването на възникнали с приложението му казуси чрез Комисията по етика.

Чл.51. Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

1. В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогическия, непедagogически персонал и родителите.
2. Комисията по етика е седемчленна.
3. В състава на Комисията по етика влизат трима представители на педагогическите специалисти, двама представители на родителите, от които един член на училищното настоятелство, един представител на непедagogическия персонал и един представител, определен от синдикалната организация.
4. Членовете се избират от Общото събрание на учебното заведение за срок от една година.
5. Комисията по етика осъществява дейността си по процедура, която е част от правилата за прилагане на Етичния кодекс на училището и задължително урежда:
  - реда за събиране на информация и приемане на сигнали;
  - сроковете за разглеждане и отговорите на сигналите;
  - формата на произнасяне по казусите – становища, тълкувания и др.

6. Комисията по етика е длъжна най-малко веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

Раздел 3. ПРОЦЕДУРА ЗА РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 52. Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс:

1. Когато в Комисията по етика се получи сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, тя трябва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност сигналът да бъде разгледан.
2. Сигналът трябва да съдържа :
  - данни за лицето, което го подава – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
  - данни за лицето, за което се твърди, че е нарушило Кодекса – имена и позиция, която заема;
  - кратко изложение на действието /бездействието/ по възможност с доказателство в подкрепа на представените твърдения.
3. След получаването на сигнала председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в срок от 7 дни.
4. На първото си заседание след получаване на сигнала Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение дали сигналът отговаря формално на обхвата на действие на Етичния кодекс.
5. Ако Комисията установи, че сигналът формално не отговаря на обхвата на Етичния кодекс, тя го оставя без разглеждане и изпраща писмо на подателя с мотивите за своето решение.
6. Ако Комисията установи, че сигналът формално отговаря на обхвата на действие на Етичния кодекс, следва да предприеме необходимите действия за изясняване на случая и да даде становище по него.

Чл.53. Действия на Комисията по етика при установяване на подаден сигнал:

1. Всеки сигнал за нарушение на Етичния кодекс е желателно да бъде придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изиска като условие за разглеждане на случая.
2. Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали.
3. Комисията връчва писмо на лицето, посочено в сигнала като нарушител на Кодекса, в което го запознава със съдържанието на сигнала, и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор заедно с доказателствата, на които се позовава.
4. В случай че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекс, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.
5. В случай че лицето, посочено за нарушител, отхвърли твърденията спрямо него, се насрочва заседание на Комисията по етика за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса.

6. Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс, породени от недоразумения, временен афект или друга форма на непредумишлени действия, тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията помежду си и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. За развитието и приключването на случая Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора.
7. Когато Комисията констатира извършването на груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя изразява писмено своето становище пред директора, който може да предприеме следващи мерки по него.
8. Когато Комисията разглежда нарушения на Етичния кодекс, извършени от ученици, дава право учениците да бъдат изслушани за изясняване на случая, както и да бъдат изслушани техни съученици, родители и други определени от тях представители.

Чл.54. Директорът, след запознаване със становището на Комисията по етика, като взема предвид всички факти и обстоятелства по случая, може да реши:

- да поиска от нарушителя да отстрани нарушението;
- да поиска от нарушителя гаранции по отношение на бъдещо поведение;
- да поиска нарушителя да понесе дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и по реда, определен за институцията в Колективния трудов договор.

Чл.55. За всяко свое заседание Комисията води протокол. Заседанията са редовни и се провеждат, ако присъстват всички членове на Комисията.

1. На своето първо заседание Комисията избира секретар, на ротационен принцип, който да води протоколите от заседанията.
2. Цялата документация на Комисията се съхранява от нейния председател.
3. Комисията поддържа протоколна книга, входяща книга за регистрация на сигналите, изходяща книга за регистрация на кореспонденцията и класьор на издадените становища.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца е съставен съгласно разпоредбите на чл.175 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приет от Педагогическия съвет протокол № 2 на 08.10.2019 г.

§2. Етичният кодекс на училищната общност влиза в сила от учебната 2019/2020 година.

§3. Разпоредбите на настоящия Етичен кодекс се съотнасят и са в съответствие с Правилника за дейността на училището, Правилника за вътрешния трудов ред, Правилника за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и училищния Механизъм за противодействие на насилието.

§4. Членовете на училищната общност се дефинират съгл. чл.2, ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§5. Училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца очаква от всички свои членове да приемат спазването на този Етичен кодекс като свое лично задължение.

§6. Етичният кодекс на училищната общност в СУ „Христо Ботев“ - Враца, съгл. чл.175, ал.1 от ЗПУО, се приема от педагогическия съвет, трима представители на училищното настоятелство и един представител на ученическия съвет, както е предвидено в правилника на училището.

§7. Непедагогическият персонал в СУ „Христо Ботев“ - Враца се запознава с настоящия Етичен кодекс на Общо събрание, свикано от директора на училището.

§8. Учениците в СУ „Христо Ботев“ - Враца се запознават с настоящия Етичен кодекс чрез класните си ръководители в началото на учебната година. Като неразделна част от него учениците съставят своя „Харта на етичните правила на учениците от всички класове в СУ „Христо Ботев“ - Враца.

§9. Етичният кодекс на общността в СУ „Христо Ботев“ – Враца се публикува на интернет страницата на училището, а ученическата „Харта на етичните правила на учениците от всички класове в СУ „Христо Ботев“ - Враца се поставя във всяка класна стая /съгл. чл.8, ал.1, т.1,б от Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование/.

§10. Всички ученици, педагогическите специалисти, непедагогическият персонал и родителите удостоверяват, че са запознати с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

§ 11. Отклоненията от нормите на настоящия кодекс могат да доведат до санкциите, предвидени в Кодекса на труда, Закона за предучилищното и училищното образование и Правилника за дейността на СУ „Христо Ботев“ - Враца

§12. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

§13. При прилагането на етичните правила, включени в Етичния кодекс на училищната общност, училището си съдейства с институциите, осъществяващи грижа за детето и спазва изискванията на Закона за закрила на детето, Хартата за правата на детето, Конвенцията на ООН за правата на детето, Закона за здравето и др.